KONFEDERACJA LEWIATAN

Warszawa, 23 listopada 2026 r.
KL/750/335/JS/2026

Pani
**Małgorzata Kidawa-Błońska**
Marszałek Senatu RP

**Stanowisko Konfederacji Lewiatan**
**do ustawy z dnia 6 listopada 2026 r. o środkach ograniczających**

Szanowa Pani Marszałek,

w związku z pracami legislacyjnymi nad ustawą z dnia 6 listopada 2026 r. o środkach ograniczających (druk sejmowy nr 3003, druk senaci 928), dalej: „Ustawa", przedstawiamy uwagi dotyczące art. 4, art. 10 oraz art. 63 Ustawy.

**Uwagi do art. 4 Ustawy:**
Pozytywnie należy ocenić kierunek zmian wprowadzonych do art. 4 Ustawy w toku prac legislacyjnych, polegających na doprecyzowaniu przesłanki ingerencji i manipulacji w środowisku informacyjnym („FIMI") (art. 4 ust. 2 Ustawy) oraz wprowadzeniu wyłączeń określonych form działalności z zakresu tej regulacji (art. 4 ust. 4 Ustawy), tj.:

**art. 4 ust. 2 Ustawy:**
„Przez ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym stwarzającą poważne zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d, należy rozumieć celowe, systematyczne, skoordynowane i nieautentyczne zachowanie w domenie informacyjnej, ukierunkowane na wywołanie istotnego wpływu na opinię, poglądy lub zachowania odbiorców."

**art. 4 ust. 4 Ustawy:**
„Za działania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d, nie uznaje się korzystania z wolności wyrażania poglądów, pozyskiwania i rozpowszechniania informacji, wolności prasy i innych



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

środków społecznego przekazu, prowadzenia działalności dziennikarskiej, publicystycznej lub wydawniczej, ujawniania informacji w interesie publicznym, chyba że stanowią one świadomą i rzeczywistą działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d."

**Ustawa w ww. zakresie nadal jednak posługuje się pojęciami nieostrymi i ocennymi, takimi jak „celowe", „systematyczne", „skoordynowane" i „nieautentyczne" zachowanie oraz „istotny wpływ". Brak dostatecznie precyzyjnych kryteriów ich oceny pozostawia szeroki margines interpretacyjny przy kwalifikacji określonej działalności jako FIMI.**

Wyłączenie przewidziane w art. 4 ust. 4 Ustawy nie ma charakteru bezwzględnego, ponieważ określone w nim formy działalności mogą zostać uznane za FIMI, jeżeli stanowią „świadomą i rzeczywistą działalność", o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. d Ustawy. Tym samym zakres wyłączenia został ponownie uzależniony od przesłanek mających charakter nieostry i ocenny.

Konieczność jednoznacznego określenia przesłanek zastosowania art. 4 Ustawy jest szczególnie istotna z uwagi na daleko idące skutki zastosowania środków ograniczających oraz natychmiastową wykonalność decyzji w tym zakresie. Przesłanki te powinny być zatem sformułowane w sposób jednoznaczny i precyzyjny, ograniczający w możliwie najszerszym stopniu ryzyko rozbieżności interpretacyjnych oraz uznaniowości w stosowaniu regulacji.

Postulujemy się zatem
(1) dalsze doprecyzowanie przesłanek określonych w art. 4 ust. 2 Ustawy oraz
(2) usunięcie wyjątku od wyłączenia przewidzianego w art. 4 ust. 4 Ustawy poprzez nadanie temu przepisowi następującego brzmienia:
„Za działania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d, nie uznaje się korzystania z wolności wyrażania poglądów, pozyskiwania i rozpowszechniania informacji, wolności prasy i innych środków społecznego przekazu, prowadzenia działalności dziennikarskiej, publicystycznej lub wydawniczej, ujawniania informacji w interesie publicznym".

**Uwagi do art. 10 Ustawy**
**1. Potrzeba jednoznacznego rozdzielenia przesłanek zwolnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych**
Art. 10 Ustawy przewiduje trzy kategorie przypadków, w których dopuszczalne jest zwolnienie albo udostępnienie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych. Obejmują one odpowiednio:
(i) środki przeznaczone na określone potrzeby podmiotu objętego sankcjami,
(ii) środki służące zaspokojeniu roszczeń stwierdzonych orzeczeniem lub decyzją oraz



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

(iii) środki przeznaczone na dokonanie płatności wynikających z umów lub porozumień zawartych przed wpisaniem danego podmiotu na listę.

Wskazane przypadki odpowiadają odrębnym podstawom odstępstwa od obowiązku zamrożenia środków finansowych przewidzianym odpowiednio w art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających („**Rozporządzenie 269/2014**")[1]. W ramach Rozporządzenia 269/2014, każda z nich ma charakter samodzielny i może stanowić niezależną podstawę uzyskania zezwolenia na zwolnienie zamrożonych środków.

Tymczasem konstrukcja art. 10 Ustawy może budzić wątpliwości interpretacyjne. Przepis posługuje się sformułowaniem *„jeżeli:"*, po którym następuje wyliczenie trzech punktów, nie zawierając jednak spójnika wskazującego, że przesłanki te mają charakter od siebie niezależny. Jednocześnie w art. 10 pkt 1 Ustawy ustawodawca wyraźnie łączy poszczególne litery spójnikiem *„lub"*, sygnalizując tym samym, że stanowią one przesłanki alternatywne. Brak takiego spójnika pomiędzy pkt. 1-3 może dodatkowo przemawiać za odmiennym rozumieniem relacji pomiędzy ww. punktami, tj. może sugerować, że przesłanki określone w tych trzech punktach mają charakter łączny.

W konsekwencji istnieje ryzyko przyjęcia wykładni, zgodnie z którą zwolnienie zamrożonych środków wymagałoby łącznego spełnienia przesłanek określonych we wszystkich trzech punktach art. 10 Ustawy. Prowadziłoby to do nieuzasadnionych rezultatów. Przykładowo podmiot, który uzyskał korzystne orzeczenie sądowe przeciwko podmiotowi objętemu sankcjami i dochodzi zaspokojenia stwierdzonego nim roszczenia, musiałby dodatkowo wykazywać, że środki objęte wnioskiem są niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb podmiotu sankcjonowanego albo spełniają inne warunki określone w pkt 1. Takie wymaganie nie znajduje uzasadnienia w charakterze poszczególnych odstępstw ani w ich odpowiednikach przewidzianych w prawie unijnym.
W związku z powyższym rekomendujemy jednoznaczne przesądzenie, że przesłanki określone w art. 10 pkt 1–3 Ustawy stanowią odrębne, samodzielne i niezależne od siebie podstawy zwolnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych albo ich udostępnienia. Najbardziej przejrzystym rozwiązaniem legislacyjnym byłoby rozdzielenie tych podstaw na odrębne ustępy przepisu. Pozwoliłoby to uniknąć wątpliwości interpretacyjnych i zachować konstrukcję odpowiadającą rozwiązaniom przyjętym w Rozporządzeniu nr 269/2014.

[1] Dz. Urz. UE L 78 z 17.3.2014, s. 6, ze zm.



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

**2. Potrzeba ograniczenia katalogu orzeczeń i decyzji mogących stanowić podstawę zwolnienia środków do orzeczeń i decyzji wydanych w Unii Europejskiej lub wykonalnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej**

Art. 10 pkt 2 lit. a Ustawy określa katalog orzeczeń i decyzji, które mogą stanowić podstawę zwolnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.
W aktualnym brzmieniu przepis ten przewiduje, że podstawę zwolnienia mogą stanowić *„orzeczenia arbitrażowe wydane przed dniem wpisania osoby lub podmiotu na listę”*, a także *„orzeczenia sądowe i decyzje administracyjne wydane przed tym dniem lub później”*.

Tak określony zakres jest szerszy niż rozwiązanie przyjęte w art. 5 ust. 1 lit. a) Rozporządzenia 269/2014, któremu regulacja zawarta w art. 10 pkt 2 lit. a) Ustawy ma odpowiadać. Przepis unijny ogranicza bowiem możliwość zastosowania tego odstępstwa do środków będących przedmiotem orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej albo wykonalnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Brak analogicznych ograniczeń w projektowanym przepisie stwarza ryzyko, że podstawą zwolnienia zamrożonych środków będą mogły być również orzeczenia sądów państw trzecich, w tym państw spoza Unii Europejskiej, których system prawny i standardy wymiaru sprawiedliwości mogą nie zapewniać odpowiednich gwarancji niezależności i bezstronności. W szczególności regulacja może umożliwiać uzyskanie zwolnienia środków na podstawie orzeczeń wydanych przez sądy państw, z których pochodzą podmioty objęte sankcjami.

W związku z powyższym rekomendujemy dostosowanie art. 10 pkt 2 lit. a do zakresu art. 5 ust. 1 lit. a) Rozporządzenia 269/2014, poprzez ograniczenie katalogu orzeczeń i decyzji mogących stanowić podstawę zwolnienia środków do tych, które zostały wydane w państwie członkowskim Unii Europejskiej albo są wykonalne w państwie członkowskim Unii Europejskiej przed dniem wpisania danej osoby lub danego podmiotu na listę lub później.

**3. Potrzeba jednoznacznego objęcia wymogiem nienaruszania porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej zarówno orzeczeń sądowych, jak i decyzji administracyjnych stanowiących podstawę zwolnienia środków**

Art. 10 pkt 2 lit. d Ustawy przewiduje, że jedną z przesłanek zwolnienia albo udostępnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych jest to, aby *„uznanie takiej decyzji nie naruszało porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej”*.



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Takie brzmienie przepisu budzi wątpliwości co do zakresu zastosowania wskazanego wymogu. Odnosi się on bowiem wprost wyłącznie do uznania decyzji, nie obejmując jednoznacznie orzeczeń sądowych, które – zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. a Ustawy – również mogą stanowić podstawę zwolnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.

Tymczasem, z uwagi na cel regulacji, wymóg nienaruszania porządku publicznego powinien mieć zastosowanie do wszystkich orzeczeń i decyzji stanowiących podstawę zwolnienia albo udostępnienia środków, niezależnie od ich rodzaju. Brak jednoznacznego wskazania orzeczeń sądowych może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych i nieuzasadnionego zróżnicowania przesłanek zwolnienia lub udostępnienia środków.

Należy przy tym zauważyć, że art. 10 pkt 2 lit. d Ustawy zasadniczo odpowiada art. 5 ust. 1 lit. d Rozporządzenia 269/2014, który wyraźnie odnosi wymóg zgodności z porządkiem publicznym zarówno do orzeczeń sądowych, jak i decyzji administracyjnych stanowiących podstawę zwolnienia środków. Ograniczenie brzmienia przepisu krajowego wyłącznie do „*decyzji*" nie odzwierciedla zatem w pełni zakresu regulacji unijnej.

W związku z powyższym rekomendujemy odpowiednią zmianę art. 10 pkt 2 lit. d Ustawy, tak aby wymóg nienaruszania porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej odnosił się wyraźnie zarówno do orzeczeń sądowych, jak i decyzji administracyjnych stanowiących podstawę zwolnienia albo udostępnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.

**4. Potrzeba wprowadzenia ogólnej przesłanki odmowy zwolnienia lub udostępnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych**

Obecnie art. 10 pkt 2 lit. c Ustawy wyklucza zwolnienie środków jedynie wtedy, gdy orzeczenie lub decyzja zostały wydane na rzecz osoby lub podmiotu wpisanych na listę. Przepis ten nie obejmuje sytuacji, w której beneficjentem orzeczenia, decyzji lub płatności jest formalnie podmiot trzeci, lecz ze względu na jego strukturę własnościową, brak przejrzystości albo planowane lub możliwe zmiany w tym zakresie istnieje ryzyko, że środki finansowe lub zasoby gospodarcze – bezpośrednio lub pośrednio – trafią do podmiotu objętego sankcjami. Ryzyko to ocenia się przy tym nie tylko według stanu na dzień wydania decyzji, ale także z uwzględnieniem okoliczności, które mogą nastąpić po zwolnieniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych.

Przykładem takiej sytuacji jest wniosek o zwolnienie zamrożonych środków finansowych złożony przez podmiot zagraniczny, który jest w trakcie procesu sprzedaży lub innej zmiany właścicielskiej, a jego przyszły nabywca nie jest znany. W takim przypadku organ nie jest w stanie zweryfikować, czy po zwolnieniu środków kontrolę nad wnioskodawcą, a tym samym nad zwolnionymi środkami, nie przejmie podmiot objęty sankcjami lub z nim



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

powiązany. Według obecnego brzmienia art. 10 Ustawy okoliczność ta nie stanowi wyraźnej podstawy odmowy.

W związku z powyższym rekomendujemy uzupełnienie art. 10 Ustawy o ogólną przesłankę odmowy zwolnienia albo udostępnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych w przypadku istnienia uzasadnionego ryzyka, że środki te – bezpośrednio lub pośrednio – trafią do osoby lub podmiotu objętych sankcjami, w szczególności, gdy okoliczności sprawy nie pozwalają ustalić, do kogo środki te ostatecznie trafią. Proponujemy, by tę przesłankę oprzeć na standardzie „*uzasadnionego ryzyka*" oraz wskazaniu przykładowych okoliczności, w których ryzyko to zachodzi, co ograniczy uznaniowość organu i zapewni przewidywalność jej stosowania.

Przesłanka odmowy obejmująca ww. przypadki stanowiłaby przy tym konkretyzację zakazu bezpośredniego i pośredniego udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych podmiotom objętym sankcjami, wynikającego z art. 2 ust. 2 Rozporządzenia 269/2014, a zatem nie byłaby sprzeczna z prawem unijnym, lecz służyłaby jego skutecznemu stosowaniu.

**Propozycja zmian legislacyjnych**

Mając na uwadze powyższe uwagi, rekomendujemy nadanie art. 10 Ustawy następującego brzmienia:

*„Art. 10. 1. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, można zwolnić zamrożone środki finansowe lub zasoby gospodarcze lub udostępnić środki finansowe lub zasoby gospodarcze, na warunkach określonych w decyzji o zwolnieniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub w decyzji o udostępnieniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych, jeżeli spełniona jest co najmniej jedna z przesłanek określonych w ust. 2–4.*

*2. Zwolnienie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub ich udostępnienie może nastąpić, jeżeli środki finansowe lub zasoby gospodarcze są:*

1) *niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osoby lub podmiotu wpisanych na listę, wobec których zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, lub członków rodzin pozostających na utrzymaniu takiej osoby, w tym opłat za żywność, z tytułu najmu lub kredytu hipotecznego, za leki i leczenie, podatków, składek ubezpieczeniowych lub opłat za usługi użyteczności publicznej, lub*
2) *przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych honorariów lub zwrot wydatków związanych ze świadczeniem wykonanych i udokumentowanych usług prawniczych, lub*
3) *przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat i należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, lub*
4) *niezbędne do pokrycia wydatków nadzwyczajnych.*



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

*3. Zwolnienie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub ich udostępnienie może nastąpić, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:*

1) *środki finansowe lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia arbitrażowego wydanego przed dniem wpisania osoby lub podmiotu na listę lub orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej albo wykonalnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej przed tym dniem lub później;*
2) *środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane wyłącznie na zaspokojenie roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub taką decyzją lub uznanych w takim orzeczeniu lub takiej decyzji;*
3) *takie orzeczenie lub taka decyzja nie zostały wydane na rzecz osoby lub podmiotu wpisanych na listę;*
4) *uznanie takiego orzeczenia lub takiej decyzji nie narusza porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej.*

*4. Zwolnienie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub ich udostępnienie może nastąpić, jeżeli środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane do dokonania płatności należnej na mocy umowy lub porozumienia zawartego przez osobę lub podmiot przed dniem wpisania osoby lub podmiotu na listę, a dokonanie tej płatności nie narusza porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej*.

*5. Odmawia się zwolnienia zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub ich udostępnienia, jeżeli w świetle okoliczności sprawy istnieje uzasadnione ryzyko, że środki finansowe lub zasoby gospodarcze, bezpośrednio lub pośrednio, w chwili zwolnienia lub udostępnienia albo później, zostaną udostępnione osobie lub podmiotowi wpisanym na listę lub objętym środkami ograniczającymi Unii Europejskiej, znajdą się w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą albo zostaną wykorzystane na ich rzecz. Uzasadnione ryzyko, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zachodzi w szczególności, jeżeli:*

1) *nie jest możliwe ustalenie osoby lub podmiotu, do których środki finansowe lub zasoby gospodarcze ostatecznie trafią; lub*
2) *nie jest możliwe ustalenie struktury własnościowej, beneficjenta rzeczywistego lub osoby lub podmiotu sprawujących kontrolę nad wnioskodawcą lub nad osobą lub podmiotem, na rzecz których środki finansowe lub zasoby gospodarcze mają zostać przekazane; lub*
3) *zachodzą okoliczności, które mogą prowadzić do zmiany osoby lub podmiotu sprawujących kontrolę nad wnioskodawcą lub nad osobą lub podmiotem, na rzecz których środki finansowe lub zasoby gospodarcze mają zostać przekazane, lub do zmiany ich beneficjenta rzeczywistego, a nie jest możliwe ustalenie, kto będzie sprawował tę kontrolę lub kto będzie tym beneficjentem; lub*
4) *wnioskodawca nie przedstawił informacji lub dokumentów pozwalających na ustalenie okoliczności, o których mowa w pkt. 1-3."*

**Uwagi do art. 63 Ustawy**



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Dodatkowo wskazujemy na potrzebę zmian w art. 63 ust. 3 Ustawy, tak aby rozszerzyć zakres art. 63 ust. 3 na ust. 1 pkt 1 i 2.

Zakres proponowanej zmiany:
W art. 63 ust. 3:

1. wyrazy *„określonego w ust. 1 pkt 3”* zastępuje się wyrazami *„określonego w ust. 1 pkt 1–3”*;
2. po wyrazach *„jeżeli wartość”* dodaje się wyrazy *„środków finansowych, zasobów gospodarczych,”*.

**Brzmienie art. 63 ust. 3 po zmianach**:
*Nie podlega karze sprawca czynu określonego w ust. 1 pkt 1- 3, jeżeli wartość środków finansowych, zasobów gospodarczych, umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł.*

Uzasadnienie:
**1. Wybiórcze wdrożenie opcji *de minimis* z art. 3 ust. 2 dyrektywy (UE) 2024/1226.**
W art. 63 ust. 3 Ustawy ustawodawca słusznie skorzystał z upoważnienia przewidzianego w art. 3 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226, wyłączając karalność czynów o marginalnej wartości (poniżej 800 zł). Przepis dyrektywy **zezwala jednak państwom członkowskim na objęcie tym wyłączeniem wszystkich czynów określonych w art. 3 ust. 1 lit. a)–h) dyrektywy**, zarówno zawierania zakazanych transakcji z podmiotami państwowymi (lit. d), jak i udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych oraz niedokonania ich zamrożenia (lit. a i b). Tymczasem obecne brzmienie art. 63 ust. 3 Ustawy ogranicza próg *de minimis* wyłącznie do art. 63 ust. 1 pkt 3 (odpowiednika lit. d dyrektywy), pomijając pkt 1 i 2.

**2. Wewnętrzna sprzeczność aksjologiczna i nieproporcjonalny rygor w masowym obrocie gospodarczym.**
Pozostawienie przepisu w obecnym kształcie prowadzi do rażącej asymetrii w obrębie jednego artykułu, ponieważ zawarcie zakazanej transakcji z podmiotem powiązanym z państwem trzecim objętym sankcjami sektorowymi o wartości do 799 zł nie podlega karze, natomiast incydentalne udostępnienie towaru powszechnego użytku o wartości kilkudziesięciu złotych w ramach standardowego, masowego obrotu detalicznego formalnie wyczerpuje znamiona przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności. W sektorach obsługujących miliony codziennych transakcji konsumenckich (handel detaliczny, e-commerce, usługi logistyczne i płatnicze), gdzie przepisy prawa nie nakładają obowiązku pełnej identyfikacji tożsamości każdego nabywcy (KYC) przy drobnych zakupach, tak ukształtowany reżim odpowiedzialności tworzy nieproporcjonalny rygor prawnokarny, niemożliwy do zrealizowania bez paraliżu zwykłego obrotu gospodarczego.



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

**3. Zachowanie pełnej szczelności systemu dzięki reżimowi administracyjnemu i dyrektywom wymiaru kary z KPA.**

Rozszerzenie zakresu art. 63 ust. 3 na ust. 1 pkt 1 i 2 nie osłabia skuteczności egzekwowania środków ograniczających. Zgodnie z konstrukcją Ustawy, wyłączenie w art. 63 ust. 3 znosi wyłącznie karalność kryminalną czynu, nie uchylając jego bezprawności. Drobne naruszenia poniżej 800 zł pozostają w pełni objęte krajowym reżimem administracyjnych kar pieniężnych (do 20 mln zł), w ramach którego organy stosują zasady proporcjonalności i dyrektywy wymiaru kary przewidziane w Dziale IVa Kodeksu postępowania administracyjnego (m.in. ocenę wagi naruszenia, stopnia przyczynienia się strony oraz możliwość poprzestania na pouczeniu przy znikomej wadze naruszenia). Utrzymywanie obok tego mechanizmu dodatkowo surowej odpowiedzialności karnej dla czynów poniżej 800 zł stanowi zbędne dublowanie rygoru, sprzeczne z celem art. 3 ust. 2 dyrektywy 2024/1226, jakim jest odciążenie organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości od spraw o marginalnym ciężarze gatunkowym.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Jakubem Safjańskim, dyrektorem Departamentu Energii i GOZ Konfederacji Lewiatan, e-mail: jsafjanski@lewiatan.org, tel. 660 425 475.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

1) Pan Marcin Karpiński, Przewodniczący Komisji Praw Człowieka i Praworządności
2) Pan Kazimierz Kleina, Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych